

2024/3115

2024 12 16

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2024/3115

2024 m. lapkričio 27 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/2031, kiek tai susiję su daugiamečiais stebėsenos programomis, pranešimais apie reguliuojamų nekarantininių kenkėjų buvimą, nukrypti nuo importo draudimų ir specialių importo reikalavimų leidžiančiomis laikinomis nuostatomis ir jų suteikimo tvarkos nustatymu, laikiniais didelės rizikos augalų, augalinių produktų ir kitų objektų importo reikalavimais, didelės rizikos augalų įtraukimo į sąrašą procedūrų nustatymu, fitosanitarinių sertifikatų turiniu, augalų pasų naudojimu ir tam tikrų ataskaitų teikimo reikalavimais, susijusiais su demarkacinėmis zonomis ir kenkėjų stebėseną, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/625, kiek tai susiję su tam tikromis pareigomis pranešti apie reikalavimų nesilaikymą

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) siekiant užtikrinti tinkamą Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031 ⁽³⁾ įgyvendinimą, reikia daugiau aiškumo, skaidrumo ir nuoseklumo, nes sveiki augalai yra itin svarbūs tvariai žemės ūkio ir sodininkystės produkcijos gamybai ir prisideda prie apsirūpinimo maistu saugumo ir maisto saugos bei aplinkos apsaugos nuo kenkėjų;
- (2) Reglamentu (ES) 2016/2031 nustatomos taisyklės dėl apsaugos nuo augalų kenkėjų priemonių. Tos taisyklės yra susijusios su reguliuojamų kenkėjų klasifikavimu ir įtraukimu į sąrašą, reikalavimais dėl tam tikrų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų įvežimo į Sąjungos teritoriją ir vežimo joje, stebėseną, pranešimais apie protrūkius, kenkėjų, jei jų aptinkama Sąjungos teritorijoje, likvidavimo priemonėmis ir sertifikavimu;
- (3) be to, Reglamentu (ES) 2016/2031 nustatomi tam tikri ataskaitų teikimo reikalavimai demarkacinių zonų nustatymo ir Sąjungos karantininių kenkėjų, prioritetinių kenkėjų ir saugomų zonų karantininių kenkėjų stebėsenos srityse. Tie ataskaitų teikimo reikalavimai yra labai svarbūs užtikrinant deramą teisės aktų stebėseną ir tinkamą vykdymą. Tačiau svarbu tuos reikalavimus racionalizuoti ir supaprastinti pagal 2023 m. kovo 16 d. Komisijos komunikatą „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“, taip pat skatinti suderintas, standartizuotas ir suskaitmenintas procedūras, siekiant užtikrinti, kad tie reikalavimai atitiktų numatytą paskirtį ir būtų sumažinta biurokratija, sykiu mažinant administracinę ir finansinę naštą;
- (4) pagal Reglamento (ES) 2016/2031 18 straipsnio 6 dalį valstybės narės kasmet ne vėliau kaip balandžio 30 d. turi pranešti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie nustatytų demarkacinių zonų skaičių ir vietas, atitinkamus kenkėjus ir atitinkamas priemones, kurių buvo imtasi per ankstesnius kalendorinius metus;

⁽¹⁾ OL C, C/2024/1588, 2024 3 5, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1588/oj>.

⁽²⁾ 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2024 m. lapkričio 18 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB (OL L 317, 2016 11 23, p. 4).

- (5) kaip matyti iš patirties taikant Reglamentą (ES) 2016/2031, siekiant koordinuoti fitosanitarijos politiką Sąjungos lygmeniu, yra veiksmingiau pranešti apie demarkacines zonas iš karto po jų nustatymo. Valstybei narei nedelsiant pranešus apie demarkacinės zonos nustatymą, tai padeda kitoms valstybėms narėms, Komisijai ir profesionaliems veiklos vykdytojams geriau suprasti atitinkamo kenkėjo buvimą ir plitimą bei nuspręsti, kokių priemonių reikia imtis. Todėl tikslinga Reglamento (ES) 2016/2031 18 straipsnio 6 dalyje nustatyti valstybių narių pareigą pranešti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie demarkacines zonas iš karto po jų nustatymo, kartu nurodant atitinkamus kenkėjus ir atitinkamas priemones, kurių imtasi. Dėl tokios pareigos nebūtų sukurta jokia nauja administracinė našta, nes neatidėliotinas pranešimas apie demarkacines zonas yra galiojanti Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/1715 (*) I priedo 7.1 punkte nustatyta pareiga, kurią šiuo metu taiko visos valstybės narės. Tos pareigos nustatymas Reglamento (ES) 2016/2031 18 straipsnio 6 dalyje dar labiau padidintų taikytinų taisyklių dėl demarkacinių zonų aiškumą, o atitinkama Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/1715 nustatyta pareiga turėtų būti panaikinta, kad būtų išvengta atitinkamų nuostatų dubliavimosi;
- (6) be to, remiantis patirtimi, įgyta taikant Reglamento (ES) 2016/2031 18 straipsnio 6 dalį, valstybių narių pareiga kasmet ne vėliau kaip balandžio 30 d. pranešti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie nustatytą demarkacinių zonų skaičių ir vietas, atitinkamus kenkėjus ir atitinkamas priemones, kurių buvo imtasi per ankstesnius kalendorinius metus, tik padidina administracinę našta ir neturi praktinės vertės pareigai nedelsiant pranešti apie demarkacines zonas. Todėl atitinkama nuostata turėtų būti išbraukta iš to straipsnio;
- (7) siekiant racionalizuoti ataskaitų teikimo pareigas ir padidinti tų pareigų vykdymo skaitmenizavimą, neatidėliotinas pranešimas apie demarkacines zonas turėtų būti teikiamas naudojant Reglamento (ES) 2016/2031 103 straipsnyje nurodytą elektroninę pranešimo sistemą. Dėl suderinamumo priežasčių to reglamento 19 straipsnio 2 dalyje nurodyti pranešimai apie užkrėstoje zonoje randamus atitinkamus kenkėjus ir apie 19 straipsnio 4 dalyje nurodytą demarkacinių zonų panaikinimą taip pat turėtų būti teikiami naudojant tą elektroninę pranešimo sistemą;
- (8) patirtis rodo, kad tam tikrais atvejais valstybėms narėms reikia ekspertų pagalbos, kad būtų galima greitai imtis veiksmų dėl naujų tam tikrų kenkėjų protrūkių jų teritorijose. Todėl turėtų būti įsteigta Sąjungos augalų sveikatos ekstremaliųjų situacijų grupė (toliau – Grupė), kurios tikslas būtų valstybių narių prašymu teikti joms skubią pagalbą dėl priemonių, kurių turi būti imamasi pagal Reglamento (ES) 2016/2031 10–19, 27 ir 28 straipsnius Sąjungos karantininių kenkėjų atžvilgiu, ir priemonių, kurių turi būti imamasi pagal to reglamento 30 straipsnį. Siekiant apsaugoti Sąjungos teritoriją nuo galimų kenkėjų protrūkių trečiosiose valstybėse, turinčiose sieną su Sąjungos teritorija ar keliančiose neišvengiamą fitosanitarinę riziką tai teritorijai, Grupė vienos ar kelių valstybių narių ir atitinkamos trečiosios valstybės prašymu taip pat galėtų teikti trečiosioms valstybėms skubią pagalbą dėl Sąjungos karantininių kenkėjų ir kenkėjų, kuriems taikomos pagal to reglamento 30 straipsnį priimtos priemonės, protrūkių jų teritorijose;
- (9) siekiant užtikrinti tinkamą Grupės veikimą, Komisija turėtų nustatyti jos skyrimo, sudėties ir finansavimo taisykles. Siekiant geresnio koordinavimo ir veiksmingumo, Grupės narius iš valstybių narių siūlomų kandidatų turėtų skirti Komisija, pasikonsultavusi su atitinkamomis valstybėmis narėmis ar trečiosiomis valstybėmis, ir tai turėtų būti įvairių, su augalų sveikata susijusių, specializacijų ekspertai;
- (10) pagal Reglamento (ES) 2016/2031 22 straipsnio 3 dalį, 24 straipsnio 2 dalį ir 34 straipsnio 2 dalį valstybės narės kasmet ne vėliau kaip balandžio 30 d. Komisijai ir kitoms valstybėms narėms turi pateikti ankstesniais kalendoriniais metais vykdytos stebėsenos, susijusios su tam tikrų kenkėjų, t. y. Sąjungos karantininių kenkėjų, kenkėjų, kuriems taikomos pagal to reglamento 29 ir 30 straipsnius priimtos priemonės, prioritetinių kenkėjų ir saugomų zonų karantininių kenkėjų, buvimu Sąjungos teritorijoje, rezultatus. Be to, Reglamento (ES) 2016/2031 23 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad valstybės narės, gavusios prašymą, turi pranešti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie parengtas daugiametes stebėsenos programas. Siekiant racionalizuoti ataskaitų teikimo pareigas ir padidinti tų pareigų vykdymo skaitmenizavimą, atitinkami straipsniai turėtų būti iš dalies pakeisti konkrečiai nurodant, kad tie pranešimai turi būti teikiami naudojant to reglamento 103 straipsnyje nurodytą elektroninę pranešimo sistemą;

(*) 2019 m. rugsėjo 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/1715, kuriuo nustatomos oficialios kontrolės informacijos valdymo sistemos ir jos sudedamųjų dalių veikimo taisyklės (IMSOC reglamentas) (OL L 261, 2019 10 14, p. 37).

- (11) pagal Reglamento (ES) 2016/2031 23 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą daugiametės stebėsenos programos parengiamos penkerių – septynerių metų laikotarpiui. Siekiant įveikti daugiametės stebėsenos programos įgyvendinimo keliamus iššūkius ir sumažinti kompetentingoms institucijoms tenkančią administracinę naštą, tas laikotarpis turėtų būti pratęstas iki 10 metų, o tos programos turėtų būti peržiūrimos ir atnaujinamos;
- (12) Reglamento (ES) 2016/2031 30 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad jei Komisija padaro išvadą, kad kenkėjas atitinka to reglamento I priedo 3 skirsnio 2 poskirsnyje nustatytus kriterijus, susijusius su kenkėjais, kurie nėra įtraukti į Sąjungos karantinių kenkėjų sąrašą, ji turi nedelsdama priimti įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtina tam tikrą laikotarpį taikomas priemones, susijusias su to kenkėjo keliamo rizika;
- (13) įgyvendindamos tą nuostatą tam tikros valstybės narės išreiškė abejonių dėl tikslios sąvokos „priemonės“ taikymo srities, visų pirma dėl to, ar ji apima veiksmus, kurių imamasi dėl prekių importo ar vidaus vežimo, siekiant užkirsti kelią atitinkamo kenkėjo patekimui į Sąjungos teritoriją ir išplitimui joje. Todėl, siekiant teisinio aiškumo ir išsamumo, Reglamento (ES) 2016/2031 30 straipsnio 1 dalis turėtų būti iš dalies pakeista, siekiant konkrečiai nurodyti, kad tos priemonės gali apimti atitinkamo kenkėjo įvežimo į Sąjungos teritoriją, vežimo per ją arba laikymo, dauginimo ar išleidimo jos teritorijoje draudimą ir reikalavimus dėl augalų, augalinių produktų ir kitų objektų įvežimo į Sąjungos teritoriją ir vežimo joje. Tačiau pagal to reglamento 8 ir 48 straipsnius vis dar įmanoma prireikus leisti taikyti nuo tų draudimų nukrypti leidžiančias nuostatas, pavyzdžiui, vykdant atitinkamą mokslinių tyrimų ar selekcijos veiklą, susijusią su atsparumu ar tolerancija;
- (14) Reglamento (ES) 2016/2031 41 straipsnyje nustatyti reikalavimai užkirsti kelią Sąjungos karantinių kenkėjų patekimui ant augalų, augalinių produktų ar kitų objektų. To straipsnio 4 dalyje numatyta, kad tuo atveju, kai augalai, augaliniai produktai ar kiti objektai į Sąjungos teritoriją buvo įvežti arba joje vežami pažeidžiant to straipsnio 1 dalį, valstybės narės turi patvirtinti būtinas priemones, kaip nurodyta Sąjungos teisės aktuose dėl oficialios kontrolės ir, naudodamos to reglamento 103 straipsnyje nurodytą elektroninę pranešimo sistemą, pranešti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms;
- (15) tačiau Reglamento (ES) 2016/2031 37 straipsnyje, susijusiame su priemonėmis, kuriomis siekiama užkirsti kelią reguliuojamų nekarantinių kenkėjų patekimui ant sodinti skirtų augalų, viršijančių nurodytas ribines vertes, kai jie įvežami į Sąjungos teritoriją arba vežami joje, nėra reikalavimo pranešti apie jame nustatytų taisyklių nesilaikymą. Todėl tas straipsnis turėtų būti iš dalies pakeistas numatant, kad tuo atveju, kai nesilaikoma reikalavimų dėl reguliuojamų nekarantinių kenkėjų, valstybės narės turi priimti būtinas priemones ir, naudodamos to reglamento 103 straipsnyje nurodytą elektroninę pranešimo sistemą, apie tai pranešti Komisijai, kitoms valstybėms narėms ir atitinkamai trečiajai valstybei;
- (16) todėl Reglamento (ES) 2016/2031 104 straipsnyje, susijusiame su pranešimais apie kenkėjų buvimą, taip pat turėtų būti pateikta nuoroda į to reglamento 37 straipsnio 10 dalį;
- (17) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl Reglamento (ES) 2016/2031 papildymo nustatant procedūrą, skirtą sudaryti didelės rizikos augalų, augalinių produktų ir kitų objektų sąrašą pagal to reglamento 42 straipsnio 1 dalį. Ta procedūra turėtų apimti šiuos elementus: atitinkamų didelės rizikos augalų, augalinių produktų ir kitų objektų vertinimo įrodymų rengimą; veiksmus, kurių reikia imtis gavus tuos įrodymus; to vertinimo procedūras ir dokumentų rinkinių, susijusių su konfidencialumu ir duomenų apsauga, tvarkymą. Tai būtina, nes patirtis parodė, kad konkreti procedūra, skirta sudaryti didelės rizikos augalų sąrašą, galėtų užtikrinti skaidrumą ir nuoseklumą valstybėms narėms, trečiosioms valstybėms ir atitinkamiems profesionaliems veiklos vykdytojams. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁽⁵⁾ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

(5) OL L 123, 2016 5 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

- (18) tam tikrais atvejais tikslinga leisti įvežti į Sąjungos teritoriją tam tikrus augalus, augalinius produktus ar kitus objektus iš tam tikrų trečiųjų valstybių, nukrypstant nuo atitinkamo draudimo, nustatyto pagal Reglamento (ES) 2016/2031 40 straipsnio 1 dalį, arba nuo specialių ir lygiaverčių reikalavimų, nustatytų pagal jo 41 straipsnio 2 dalį priimtu įgyvendinimo aktu. Atitinkami augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai šiuo metu yra įtraukti į Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 ⁽⁶⁾ VI ir VII priedus. Tokie atvejai yra atvejai, kai Komisija gavo įrodymų, dėl kurių pagrįsta priimti laikinas nukrypti leidžiančias nuostatas, kurių reikalavimai yra lygiaverčiai arba griežtesni nei nurodytieji Reglamento (ES) 2016/2031 41 straipsnyje, arba kai trečioji valstybė pateikė prašymą leisti taikyti tokią laikiną nukrypti leidžiančią nuostatą ir pateikė rašytines garantijas, kad jos teritorijoje taikomos priemonės yra veiksmingos mažinant atitinkamą tų augalų, augalinių produktų ar kitų objektų keliamą riziką, o atlikus preliminarų rizikos vertinimą nustatyta, kad, taikant tam tikras Reglamento (ES) 2016/2031 II priedo 1 skirsnio 2 ir 3 punktuose nustatytas laikinąsias priemones, Sąjungos teritorijai kylančią riziką galima sumažinti iki priimtino lygio;
- (19) siekiant aiškumo, nuoseklumo ir skaidrumo, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriuose būtų numatytos tokios nukrypti leidžiančios nuostatos. Siekiant išsamumo, tuose aktuose taip pat turėtų būti nustatytos laikinos ir proporcingos priemonės, kurios yra būtinos siekiant sumažinti atitinkamą fitosanitarinę riziką iki priimtino lygio. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamos laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁽⁷⁾;
- (20) siekiant užtikrinti, kad visų tų įgyvendinimo aktų peržiūra būtų atlikta laiku, jų taikymo laikotarpis neturėtų būti ilgesnis nei penkeri metai. Išimtiniais atvejais, jei tai pateisinama remiantis atnaujintu vertinimu, turėtų būti galima pratęsti tą laikotarpį, o atitinkamai nukrypti leidžiančiai nuostatai turėtų būti taikomi iš dalies pakeisti reikalavimai, kad būtų pašalinta bet kokia fitosanitarinė rizika;
- (21) be to, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl Reglamento (ES) 2016/2031 papildymo elementais, susijusiais su procedūra, kurios reikia laikytis siekiant suteikti laikinas nukrypti nuo to reglamento 40 straipsnio 2 dalies ir 41 straipsnio 2 dalies leidžiančias nuostatas. Tai būtina, nes nuo Reglamento (ES) 2016/2031 priėmimo įgyta patirtis parodė, kad, siekiant užtikrinti skaidrumą ir nuoseklumą valstybėms narėms, trečiosioms valstybėms ir atitinkamiems profesionaliems veiklos vykdytojams, būtina standartizuota tokių laikinų nukrypti leidžiančių nuostatų suteikimo procedūra;
- (22) pagal Reglamento (ES) 2016/2031 42 straipsnio 4 dalį, jeigu remiantis rizikos vertinimu padaroma išvada, kad augalo, augalinio produkto ar kito objekto įvežimui į Sąjungos teritoriją turi būti taikomas draudimas, specialūs reikalavimai arba iš viso netaikomi jokie reikalavimai, jis turi būti išbrauktas iš didelės rizikos augalų, augalinių produktų ir kitų objektų sąrašo. Tačiau, kaip matyti iš to straipsnio taikymo patirties, tam tikrais atvejais tų prekių įvežimui į Sąjungos teritoriją galėtų būti taikomos specialios priemonės, kuriomis atitinkama fitosanitarinė rizika būtų sumažinta iki priimtino lygio, o kai kurių atitinkamų kenkėjų išsamaus įvertinimo vis dar laukiama. Todėl jei augalai, augaliniai produktai ar kiti objektai kelia fitosanitarinę riziką, kuri dar nėra visapusiškai įvertinta, ir dėl jų dar nepriimtas įgyvendinimo aktas pagal Reglamento (ES) 2016/2031 42 straipsnio 4 dalį, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai pašalinti juos iš didelės rizikos augalų, augalinių produktų ar kitų objektų sąrašo, priimto pagal to reglamento 42 straipsnio 3 dalį. Siekiant sumažinti fitosanitarinę riziką iki priimtino lygio, pagal tuos įgaliojimus priimtuose įgyvendinimo aktuose turėtų būti nustatytos laikinos priemonės, susijusios su tų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų įvežimu į Sąjungos teritoriją, ir jos turėtų būti taikomos tik tinkamą ir pagrįstą laikotarpį, kurio reikia visapusiškam vertinimui atlikti. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamos laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011;
- (23) pagal Reglamento (ES) 2016/2031 44 straipsnio 1 dalies a punktą Komisija, gavusi konkrečios trečiosios valstybės prašymą, įgyvendinimo aktais turi nustatyti lygiaverčius reikalavimus, jei atitinkama trečioji valstybė, taikydama vieną ar kelias konkrečias priemones, kurias ji oficialiai kontroliuoja, užtikrina toki fitosanitarinės apsaugos lygį, kuris yra lygiavertis specialiems reikalavimams, susijusiems su atitinkamų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų vežimu Sąjungos teritorijoje;

⁽⁶⁾ 2019 m. lapkričio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/2072, kuriuo nustatomos vienodos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų įgyvendinimo sąlygos, panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 690/2008 ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2019 (OL L 319, 2019 12 10, p. 1).

⁽⁷⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (24) tos nuostatos įgyvendinimo patirtis parodė, kad nustatyti reikalavimus, lygiavėčius tik specialiems augalų, augalinių produktų ir kitų objektų vežimo Sąjungos teritorijoje reikalavimams, nėra nei tinkama, nei įmanoma tuo atveju, kai tokių vežimo reikalavimų nėra. Tai dažnai būna tuo atveju, kai Sąjungos taisyklės susijusios su kenkėjais, kurie aptinkami tik trečiosiose valstybėse, o ne Sąjungos teritorijoje, ir kai priimti tik prekių įvežimo į Sąjungos teritoriją reikalavimai;
- (25) dėl tos priežasties atitinkamos trečiosios valstybės prašomas fitosanitarinės apsaugos lygis taip pat turėtų būti lygiavertis taikytiniems specialiems reikalavimams, susijusiems su atitinkamų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų įvežimu į Sąjungos teritoriją iš visų arba tam tikrų trečiųjų valstybių;
- (26) pagal Reglamento (ES) 2016/2031 71 straipsnio 2 dalį fitosanitarinio sertifikato skirsnyje „Papildoma deklaracija“ turi būti nurodyta, kuris konkretus reikalavimas įvykdytas, kai atitinkamu įgyvendinimo aktu, priimtu pagal to reglamento 28 straipsnio 1 ir 2 dalis, 30 straipsnio 1 ir 3 dalis, 37 straipsnio 2 dalį, 41 straipsnio 2 ir 3 dalis ir 54 straipsnio 2 ir 3 dalis, leidžiama pasirinkti iš kelių su tokiais reikalavimais susijusių galimybių. Nurodant tą informaciją turi būti pateikta visa atitinkamo reikalavimo formuluotė;
- (27) Reglamento (ES) 2016/2031 taikymo praktika parodė, kad fitosanitariniuose sertifikatuose taip pat turėtų būti pateikta nuoroda į reikalavimus, priimtus pagal to reglamento 37 straipsnio 4 dalį, t. y. priemones, kuriomis užkertamas kelias Sąjungos reguliuojamų nekarantininių kenkėjų patekimui ant atitinkamų sodinti skirtų augalų, kaip nurodyta to reglamento 36 straipsnio f punkte, jei atitinkamoje nuostatoje numatytos kelios skirtingos tokių reikalavimų taikymo galimybės. Tai atitinka požiūrį į Sąjungos karantininius kenkėjus, nes to reglamento 71 straipsnio 2 dalyje daroma nuoroda į įgyvendinimo aktą, priimtą pagal jo 41 straipsnio 2 ir 3 dalis. Be to, tai taip pat suteiktų daugiau aiškumo ir tikrumo kompetentingoms institucijoms, profesionaliems veiklos vykdytojams ir trečiosioms valstybėms dėl reguliuojamų nekarantininių kenkėjų ir atitinkamų sodinti skirtų augalų taisyklių taikymo;
- (28) dėl tos priežasties Reglamento (ES) 2016/2031 71 straipsnio 2 dalyje turėtų būti pateikta nuoroda į įgyvendinimo aktus, priimtus pagal jo 37 straipsnio 4 dalį. Be to, turėtų būti išbraukta nuoroda į to reglamento 37 straipsnio 2 dalį, nes ji nesusijusi su fitosanitarinio sertifikato skirsnio „Papildoma deklaracija“ turiniu. Komisija turėtų užtikrinti, kad iki tų dalinių pakeitimų taikymo pradžios datos taisyklės dėl reguliuojamų nekarantininių kenkėjų buvimo ant sodinti skirtų augalų būtų atnaujintos pritaikant atitinkamus Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/2072 nustatytus reikalavimus;
- (29) Reglamento (ES) 2016/2031 81 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad augalo pasas nereikalingas vežant augalus, augalinius produktus ar kitus objektus, tiekiamus tiesiogiai galutiniam naudotojui, įskaitant sodininkus mėgėjus. Tačiau ta išimtis netaikoma galutiniams naudotojams, kurie tuos augalus, augalinius produktus ar kitus objektus gauna nuotolinės prekybos priemonėmis;
- (30) nuo Reglamento (ES) 2016/2031 priėmimo įgyta patirtis parodė, kad tam tikrais atvejais augalo pasas neturėtų būti pridėtas prie tam tikrų augalų, augalinių produktų ar kitų objektų netgi jei jie platinami nuotolinės prekybos būdu. Todėl Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, kad ji galėtų nustatyti, kad 81 straipsnio 1 dalies a punktas tam tikromis sąlygomis netaikomas konkrečioms augalams, augaliniams produktams ar kitiems objektams, platinamiems vykdant nuotolinę prekybą. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojama pagal Reglamentą (ES) Nr. 182/2011;
- (31) pagal Reglamento (ES) 2016/2031 88 straipsnį atitinkami profesionalūs veiklos vykdytojai augalų pasus turi pritvirtinti prie atitinkamų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų prekybos vienetu, prieš juos vežant Sąjungos teritorijoje, vadovaudamiesi to reglamento 79 straipsniu, arba prieš juos įvežant į saugomą zoną ar vežant joje pagal jo 80 straipsnį. Kai tokie augalai, augaliniai produktai ar kiti objektai vežami pakuotėje, ryšulyje arba konteineryje, augalo pasas turi būti pritvirtintas prie tos pakuotės, ryšulio arba konteinerio;
- (32) Reglamentu (ES) 2016/2031 grindžiama prekybos praktika parodė, kad tam tikrais atvejais prie tam tikrų augalų, augalinių produktų ar kitų objektų prekybos vienetų augalų paso praktiškai neįmanoma pritvirtinti dėl jų dydžio, formos ar kitų specifinių savybių. Vietoj to turėtų būti leidžiama tų augalų, augalinių produktų ar kitų objektų prekybos vienetus vežti Sąjungos teritorijoje su augalo pasu, pateikiamu kitu būdu nei fiziškai pritvirtinant. Reglamento (ES) 2016/2031 reikalavimai dėl augalų pasų išdavimo atitinkamiems augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams turėtų likti nepakeisti;

- (33) todėl Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, kad tam tikrus augalus, augalinius produktus ir kitus objektus dėl jų dydžio, formos, pakavimo būdo ar kitų specifinių savybių, dėl kurių toks tvirtinimas yra nepraktiškas, būtų leidžiama vežti prie jų prekybos vienetų nepritvirtinus augalo pasu. Šiuo atžvilgiu būtina nustatyti tvarką, kuria būtų užtikrinta, kad augalo pasas ir toliau būtų naudojamas, nors ir nepritvirtintas, ir jame vis dar būtų nurodomi atitinkami augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojama pagal Reglamentą (ES) Nr. 182/2011;
- (34) Reglamento (ES) 2016/2031 94 straipsnyje nustatyta, kad augalo pasai turi būti išduodami pasienio kontrolės postuose, siekiant jais pakeisti į Sąjungos teritoriją įvežamų augalų, augalinių produktų ar kitų objektų fitosanitarinius sertifikatus. Užuoat išdavus augalo pasus pasienio kontrolės postuose, valstybėms narėms jau leidžiama pakeisti fitosanitarinį sertifikatą patvirtinta fitosanitarinio sertifikato originalo kopija, kuri pridedama vežant augalą, augalinį produktą ar kitą objektą iki vietos, kurioje išduodamas augalo pasas. Siekiant prisidėti prie skaitmeninio proceso, sumažinti administracinę naštą ir toliau naudoti to reglamento 103 straipsnyje nurodytą elektroninę pranešimo sistemą, valstybės narės turėtų turėti galimybę tokiais atvejais naudoti toje sistemoje esančią informaciją su sąlyga, kad elektroninis fitosanitarinis sertifikatas arba fitosanitarinio sertifikato skaitmeninė kopija yra prieinami toje sistemoje ir pateikiami kompetentingų institucijų prašymu. Atsižvelgiant į elektroninės pranešimo sistemos teikiamas garantijas dėl saugios prieigos prie dokumentų, pirmiau nurodyta galimybė nebeturėtų būti taikoma tik valstybės narės, kurioje buvo atlikti fitosanitariniai importo patikrinimai, teritorijoje. Dėl panašių priežasčių tas su valstybės narės teritorija siejamas apribojimas taip pat nebeturėtų būti taikomas patvirtintų kopijų naudojimui;
- (35) pagal Reglamento (ES) 2016/2031 99 straipsnio 1 dalį Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais tas reglamentas papildomas nustatant elementus, kurie turi būti įtraukti į augalams, augaliniams produktams ar kitiems objektams, išskyrus medinę pakavimo medžiagą, skirtus oficialius patvirtinimus, kurių reikalaujama pagal taikytinus tarptautinius standartus. Nuo tada, kai buvo priimtas Reglamentas (ES) 2016/2031, jokie tarptautiniai standartai nepriimti ir nė viena tarptautinė organizacija šiuo metu neatlieka parengiamojo darbo tokiems standartams parengti. Todėl neįmanoma priimti tų deleguotųjų aktų ir dėl to atitinkami augalai, augaliniai produktai ar kiti objektai negali būti įvežami į Sąjungos teritoriją kartu su tokiais oficialiais patvirtinimais, kurie pakeistų fitosanitarinius sertifikatus;
- (36) be to, pagal tam tikrus įgyvendinimo aktus, priimtus pagal Tarybos direktyvas 77/93/EEB⁽⁸⁾ ir 2000/29/EB⁽⁹⁾, augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai vis dar įvežami į Sąjungos teritoriją kartu su oficialiais patvirtinimais, išskyrus fitosanitarinius sertifikatus, išduotais keliuose trečiojoje valstybėse. Tie aktai visų pirma yra Komisijos sprendimai 93/365/EEB⁽¹⁰⁾, 93/422/EEB⁽¹¹⁾ ir 93/423/EEB⁽¹²⁾ bei Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2013/780/ES⁽¹³⁾. Tie sprendimai buvo priimti nesant atitinkamų tarptautinių standartų ir iki šiol galioja;
- (37) patirtis, įgyta taikant Reglamentą (ES) 2016/2031 ir sprendimus 93/365/EEB, 93/422/EEB, 93/423/EEB ir 2013/780/ES, rodo, kad juose nurodytais tais oficialiais patvirtinimais užtikrinamos tinkamos Sąjungos teritorijos fitosanitarinės apsaugos garantijos, nepaisant to, kad niekada nebuvo atitinkamų tarptautinių standartų. Dėl tos priežasties ir siekiant užtikrinti nuolatinį oficialių patvirtinimų naudojimą pagal Reglamentą (ES) 2016/2031, iš to reglamento 99 straipsnio 1 dalies turėtų būti išbraukta sąlyga, kad atitinkamo deleguotojo akto elementų reikalaujama pagal taikytinus tarptautinius standartus;

⁽⁸⁾ 1976 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 77/93/EEB dėl apsaugos priemonių, skirtų apsisaugoti nuo augalams arba augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į valstybes nares (OL L 26, 1977 1 31, p. 20).

⁽⁹⁾ 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyva 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje (OL L 169, 2000 7 10, p. 1).

⁽¹⁰⁾ 1993 m. birželio 2 d. Komisijos sprendimas 93/365/EEB, suteikiantis teisę valstybėms narėms nukrypti nuo kai kurių Tarybos direktyvos 77/93/EEB nuostatų, susijusių su termiškai apdorota spygliuočių mediena, kilusia iš Kanados, ir nustatantis rodiklius, taikytinų termiškai apdorotai medienai, sistemą (OL L 151, 1993 6 23, p. 38).

⁽¹¹⁾ 1993 m. birželio 22 d. Komisijos sprendimas 93/422/EEB, leidžiantis valstybėms narėms numatyti nukrypimą nuo kai kurių Tarybos direktyvos 77/93/EEB nuostatų dėl specialiose krosnyse išdžiovintos spygliuočių medienos, kilusios iš Kanados, ir nustatantis specialiose krosnyse išdžiovintai medienai taikytinos indikatorių sistemos detales (OL L 195, 1993 8 4, p. 51).

⁽¹²⁾ 1993 m. birželio 22 d. Komisijos sprendimas 93/423/EEB, leidžiantis valstybėms narėms numatyti leidžiančias nukrypti nuo tam tikrų Tarybos direktyvos 77/93/EEB nuostatų dėl Jungtinių Amerikos Valstijų kilmės dirbtinai džiovintos spygliuočių medienos ir patikslinantis dirbtinai džiovintai medienai taikytiną rodiklių sistemą (OL L 195, 1993 8 4, p. 55).

⁽¹³⁾ 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2013/780/ES, kuriuo leidžiama nukrypti nuo Tarybos direktyvos 2000/29/EB 13 straipsnio 1 dalies ii punkto nuostatų dėl Jungtinių Amerikos Valstijų kilmės ąžuolo (*Quercus L.*), platanos (*Platanus L.*) ir cukrinio klevo (*Acer saccharum Marsh.*) pjautinės medienos be žievės (OL L 346, 2013 12 20, p. 61).

- (38) pagal Reglamento (ES) 2016/2031 103 straipsnį Komisija turi sukurti elektroninę valstybių narių pranešimų teikimo sistemą. Siekiant užtikrinti, kad tokia elektroninė sistema taip pat galėtų būti taikoma teikiant ataskaitas, pavyzdžiui, Sąjungos karantininių kenkėjų, prioritetinių kenkėjų, kenkėjų, kuriems taikomos pagal to reglamento 29 ir 30 straipsnius priimtos priemonės, ir saugomų zonų karantininių kenkėjų stebėsenos ataskaitas, to reglamento 103 straipsnio pirma pastraipa turėtų būti iš dalies pakeista, kad taip pat būtų įtrauktos ir valstybių narių teikiamos ataskaitos. Tai būtina siekiant racionalizuoti ataskaitų teikimo sistemą ir sustiprinti fitosanitarijos priemonių skaitmeninimo procesą;
- (39) todėl Reglamentas (ES) 2016/2031 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (40) nuo tada, kai buvo pradėti taikyti Reglamentas (ES) 2016/2031 bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625⁽¹⁴⁾, patirtis rodo, kad dėl pranešimo apie fitosanitarinio sertifikato ar kitų oficialių patvirtinimų nebuvimą, kai augalai, augaliniai produktai ar kiti objektai įvežami į Sąjungą kaip keleivių asmeninio bagažo dalis arba naudojantis pašto paslaugomis ir yra skirti asmeniniam vartojimui ar naudojimui, kompetentingoms institucijoms tenkanti administracinė našta, palyginti su atitinkama fitosanitarine rizika, neproporcingai didėja. Todėl pranešimui apie tas siuntas, jei joms taikomos Reglamento (ES) 2017/625 1 straipsnio 2 dalies g punkte nurodytos priemonės, to reglamento 66 straipsnio 5 dalis neturėtų būti taikoma, jei reikalavimų nesilaikymas susijęs su fitosanitarinio sertifikato arba kitų oficialių patvirtinimų, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2016/2031 99 straipsnio 1 dalyje, nebuvimu. Tačiau, siekiant užtikrinti veiksmingą reikalavimų nesilaikymo priežasčių ir pobūdžio kiekvienoje valstybėje narėje stebėseną, kompetentingos institucijos turėtų registruoti tuos reikalavimų nesilaikymo atvejus ir kasmet pateikti tų įrašų santrauką Komisijai ir kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms. Siekiant racionalizuoti ataskaitų teikimo pareigas ir padidinti tų pareigų vykdymo skaitmenizavimą, tos ataskaitos turėtų būti teikiamos naudojant oficialią kontrolės informacijos valdymo sistemą (IMSOC), nurodytą Reglamento (ES) 2017/625 131 straipsnyje;
- (41) kad trečiosios valstybės ir jų profesionalūs veiklos vykdytojai galėtų prisitaikyti prie naujų fitosanitarinių sertifikatų išdavimo taisyklių, susijusių su atitinkamų taisyklių dėl reguliuojamų nekarantininių kenkėjų laikymusi, Reglamento (ES) 2016/2031 71 straipsnio 2 dalies pakeitimas turėtų būti pradėtas taikyti praėjus 18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo datos,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) 2016/2031 daliniai pakeitimai

Reglamentas (ES) 2016/2031 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 18 straipsnio 6 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie demarkacines zonas iš karto po jų nustatymo, kartu nurodydamos atitinkamus kenkėjus ir atitinkamas priemones, kurių imtasi. Tie pranešimai teikiami naudojant 103 straipsnyje nurodytą elektroninę pranešimo sistemą.“;

- 2) 19 straipsnis papildomas šia dalimi:

„8. Apie užkrėstoje zonoje randamus atitinkamus kenkėjus, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, ir apie šio straipsnio 4 dalyje nurodytą demarkacinių zonų panaikinimą pranešama naudojant 103 straipsnyje nurodytą elektroninę pranešimo sistemą.“;

- 3) įterpiamas šis straipsnis:

⁽¹⁴⁾ 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) (OL L 95, 2017 4 7, p. 1).

„19a straipsnis

Sąjungos augalų sveikatos ekstremaliųjų situacijų grupė

1. Įsteigiama iš ekspertų sudaryta Augalų sveikatos ekstremaliųjų situacijų grupė (toliau – Grupė), kurios tikslas – valstybių narių prašymu teikti joms skubią pagalbą dėl priemonių, kurių turi būti imamasi pagal 10–19, 27 ir 28 straipsnius dėl Sąjungos karantininių kenkėjų ir kenkėjų, kuriems taikomos pagal 30 straipsnį priimtos priemonės, naujų protrūkių. Tinkamai pagrįstais atvejais Grupė taip pat gali teikti skubią pagalbą trečiosioms valstybėms, turinčioms sieną su Sąjungos teritorija ar keliančioms neišvengiamą fitosanitarinę riziką tai teritorijai, vienos ar kelių valstybių narių ir atitinkamos trečiosios valstybės prašymu, dėl Sąjungos karantininių kenkėjų ir kenkėjų, kuriems taikomos pagal 30 straipsnį priimtos priemonės, protrūkių jų teritorijose.

Kiekvienam pagalbos atvejui Komisija skiria tam tikrus Grupės narius, remdamasi jų ekspertinėmis žiniomis ir konsultuodamasi su ta valstybe nare ar atitinkama trečiąja valstybe.

Ta pagalba visų pirma gali būti:

- a) mokslinė, techninė ir valdymo pagalba vietoje ar per nuotolį dėl atitinkamų kenkėjų naikinimo, jų plitimo prevencijos ir kitų priemonių, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybės narės ar trečiosios valstybės, kurioje esama kenkėjų protrūkio ar įtariama, kad jo esama, kompetentingomis institucijomis;
- b) konkrečios mokslinės rekomendacijos dėl tinkamų diagnostikos metodų, kai tinkama, koordinuojant veiksmus su atitinkama Reglamento (ES) 2017/625 94 straipsnyje nurodyta etalonine laboratorija ir su kitomis etaloninėmis laboratorijomis;
- c) konkreti pagalba, kai tinkama, siekiant remti atitinkamai valstybių narių arba trečiųjų valstybių kompetentingų institucijų ir tų laboratorijų veiksmų koordinavimą.

Tos pagalbos turinį, sąlygas ir laiką nustato Komisija, susitarusi su atitinkama valstybe nare ar trečiąja valstybe ir atitinkamomis valstybėmis narėmis, skiriančiomis ekspertus.

2. Valstybės narės gali pateikti Komisijai ekspertų, kuriuos jos siūlo skirti Grupės nariais, sąrašą ir jį nuolat atnaujinti. Tuo tikslu valstybės narės pateikia visą aktualią informaciją apie kiekvieno siūlomo eksperto profesinį profilį ir kompetencijos sritis.

3. Grupės nariams skiriamas atlygis už dalyvavimą Grupės veikloje vietoje ir, kai taikoma, už Grupės vadovo arba pranešėjo darbą, susijusį su konkrečia pavesta užduotimi.

Tą kompensaciją ir kelionės bei gyvenimo išlaidų kompensaciją moka Komisija, laikydamosi ekspertų kelionės, gyvenimo ir kitų išlaidų kompensavimo taisyklių.“;

- 4) 22 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės kasmet, ne vėliau kaip balandžio 30 d., praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie 1 dalyje nurodytos stebėsenos, vykdytos per ankstesnius kalendorinius metus, rezultatus. Į tas ataskaitas įtraukiama informacija apie stebėsenos vykdymo vietą, laiką, atitinkamus kenkėjus, augalus, augalinius produktus ar kitus objektus, patikrų ir paimtų mėginių skaičių ir su kiekvienu atitinkamu kenkėju susijusias išvadas. Tos ataskaitos teikiamos naudojant 103 straipsnyje nurodytą elektroninę pranešimo sistemą.“;

- 5) 23 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Daugiametės stebėsenos programos parengiamos 5–10 metų laikotarpiui. Tos programos peržiūrimos ir atnaujinamos atsižvelgiant į taikomas taisykles ir atitinkamos teritorijos fitosanitarinę padėtį.“;

- b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Gavusios Komisijos prašymą, valstybės narės Komisijai ir kitoms valstybėms narėms praneša apie savo daugiametes stebėsenos programas. Tie pranešimai teikiami naudojant 103 straipsnyje nurodytą elektroninę pranešimo sistemą.“;

6) 24 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Kasmet ne vėliau kaip balandžio 30 d. valstybės narės praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie 1 dalyje nurodytos stebėsenos, vykdytos per ankstesnius kalendorinius metus, rezultatus. Tos ataskaitos teikiamos naudojant 103 straipsnyje nurodytą elektroninę pranešimo sistemą.“;

7) 25 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Nenumatytų atvejų planai gali būti rengiami dėl kelių prioritetinių kenkėjų, kurių biologinės savybės ir augalų šeimininkų paplitimo arealai panašūs. Tokiais atvejais nenumatytų atvejų planą sudaro visiems į jį įtrauktiems prioritetiniams kenkėjams skirta bendroji dalis ir konkrečios kiekvienam atitinkamam prioritetiniam kenkėjui skirtos dalys. Taip pat ir valstybės narės gali bendradarbiauti siekdamos suderinti nenumatytų atvejų planus dėl tam tikrų rūšių, kai tinkama, dėl prioritetinių kenkėjų rūšių, kurios pasižymi panašiomis biologinėmis savybėmis ir sutampančiais arba artimais augalų šeimininkų paplitimo arealais.“;

8) 30 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Tomis priemonėmis atitinkamais atvejais konkrečiai kiekvieno atitinkamo kenkėjo atžvilgiu įgyvendinama viena ar kelios iš 28 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a–g punktuose nurodytų nuostatų. Tai gali būti to kenkėjo įvežimo į Sąjungos teritoriją, vežimo joje arba jo laikymo, dauginimo ar išleidimo jos teritorijoje draudimas ir reikalavimai, susiję su augalų, augalinių produktų ir kitų objektų įvežimu į Sąjungos teritoriją ir vežimu joje.“;

9) 34 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Valstybės narės kasmet, ne vėliau kaip balandžio 30 d., praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie 1 dalyje nurodytos stebėsenos, vykdytos praėjusiais kalendoriniais metais, rezultatus. Tie pranešimai teikiami naudojant 103 straipsnyje nurodytą elektroninę pranešimo sistemą.“;

10) 37 straipsnis papildomas šia dalimi:

„10. Tuo atveju, kai sodinti skirti augalai į Sąjungos teritoriją buvo įvežti arba joje vežami nesilaikant šio straipsnio 1 dalies, valstybės narės patvirtina būtinas priemones ir, naudodamos 103 straipsnyje nurodytą elektroninę pranešimo sistemą, apie tą nesilaikymą ir tas priemones praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.“;

Valstybės narės apie tas priemones taip pat praneša trečiajai valstybei, iš kurios sodinti skirti augalai buvo įvežti į Sąjungos teritoriją.“;

11) 42 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„1a. Komisijai pagal 105 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą, kuriuo šis reglamentas papildomas nustatant didelės rizikos augalų, augalinių produktų ir kitų objektų įtraukimo į sąrašą procedūrą.“;

Tame deleguotame akte numatomi visi šie elementai:

- a) atitinkamų didelės rizikos augalų, augalinių produktų ir kitų objektų vertinimo įrodymų rengimas;
- b) veiksmai, kurių reikia imtis gavus tuos įrodymus;
- c) to vertinimo procedūros;
- d) dokumentų, susijusių su konfidencialumu ir duomenų apsauga, tvarkymas.“;

12) įterpiamas šis straipsnis:

„42a straipsnis

Laikinos nukrypti nuo 40 ir 42 straipsniuose numatytų draudimų ir 41 straipsnyje nurodytų reikalavimų leidžiančios nuostatos

1. Nukrypstant nuo 40 straipsnio 1 dalies ir 41 straipsnio 1 dalies, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos laikinos nukrypti nuo 40 straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo ir 41 straipsnio 2 dalyje nurodytų specialių ir lygiaverčių reikalavimų leidžiančios nuostatos, susijusios su konkrečių augalų, augalinių produktų ir kitų objektų, kilusių iš vienos ar daugiau trečiųjų valstybių, kurie kelia fitosanitarinę riziką, kuri dar nėra visapusiškai įvertinta, įvežimu į Sąjungos teritoriją.

Tais įgyvendinimo aktais:

- a) pagal II priedo 2 skirsnyje nustatytus principus nustatomos laikinos priemonės dėl tų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų įvežimo į Sąjungos teritoriją, ir
- b) iš dalies keičiamos atitinkamos 40 straipsnio 2 dalyje ir 41 straipsnio 2 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų dalys įtraukiant nuorodą į nukrypti leidžiančią nuostatą, susijusią su atitinkamu augalu, augaliniu produktu ar kitu objektu.

2. 1 dalyje nurodytos laikinos nukrypti leidžiančios nuostatos gali būti priimtose tik tuo atveju, jei tenkinamos šios sąlygos:

- a) i) Komisija gavo įrodymų, dėl kurių pagrįsta priimti laikinas nukrypti leidžiančias nuostatas, kurių reikalavimai yra lygiaverčiai arba griežtesni nei nurodytieji 41 straipsnyje, arba
ii) atitinkama trečioji valstybė pateikė Komisijai prašymą, kuriame pateikiamos oficialios rašytinės garantijos, kad prieš pateikiant prašymą ir prašymo pateikimo metu jos teritorijoje buvo taikomos priemonės, būtinos atitinkamai fitosanitarinei rizikai pašalinti, ir
- b) atlikus vertinimą nustatyta, kad tie augalai, augaliniai produktai ar kiti objektai kelia riziką, kurią, taikant su atitinkama fitosanitarine rizika susijusias būtinas priemones, galima sumažinti iki priimtino lygio.

3. Komisijai pagal 105 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą, kuriuo šis reglamentas papildomas nuostatomis dėl procedūros, kurios reikia laikytis siekiant suteikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytas laikinas nukrypti leidžiančias nuostatas. Tame deleguotajame akte numatomi šie procedūros elementai:

- a) susijusių trečiųjų valstybių atitinkamų prašymų ir dokumentų rinkinių rengimas, turinys ir pateikimas;
- b) veiksmai, kurių reikia imtis gavus tuos prašymus ir dokumentų rinkinius, įskaitant, kai tikslinga, konsultacijas su mokslo įstaigomis arba mokslinių nuomonių ar tyrimų svarstymą;
- c) prašymų ir dokumentų rinkinių, susijusių su konfidencialumu ir duomenų apsauga, tvarkymas.

4. Nukrypstant nuo 42 straipsnio 2 dalies, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos laikinos nukrypti nuo 42 straipsnio 3 dalyje nurodytų aktų leidžiančios nuostatos, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) atitinkama didelės rizikos augalų, augalinių produktų ar kitų objektų fitosanitarinė rizika dar nėra visapusiškai įvertinta;
- b) atlikus preliminarų vertinimą nustatyta, kad tie augalai, augaliniai produktai ar kiti objektai kelia riziką, kurią, taikant priemones, kurios yra būtinos siekiant pašalinti atitinkamą fitosanitarinę riziką, galima sumažinti iki priimtino lygio;
- c) dėl atitinkamų augalų, augalinių produktų ar kitų objektų dar nepriimtas įgyvendinimo aktas pagal 42 straipsnio 4 dalį.

Tuose įgyvendinimo aktuose nustatomos laikinos priemonės, kurios yra susijusios su tų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų įvežimu į Sąjungą, ir kurios yra būtinos atitinkamai fitosanitarinei rizikai sumažinti iki priimtino lygio.

5. 1 ir 4 dalyse nurodytuose įgyvendinimo aktuose nustatoma, kad atitinkama trečioji valstybė kasmet teikia atitinkamų laikinų priemonių taikymo ataskaitas. Jei ataskaitoje daroma išvada, kad priemonėmis, apie kurias pranešta, atitinkama rizika tinkamai nepašalinama, aktas, kuriuo nustatomos tos priemonės, prireikus nedelsiant panaikinamas arba iš dalies pakeičiamas.

6. 1 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų taikymo laikotarpis negali būti ilgesnis kaip penkeri metai. Tačiau tas laikotarpis gali būti pratęstas, o atitinkamai nukrypti leidžiančiai nuostatai gali būti taikomi iš dalies pakeisti reikalavimai, jei tai pagrįsta remiantis atnaujintu vertinimu.

7. 1 ir 4 dalyse nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 107 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

13) 44 straipsnio 1 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) atitinkama trečioji valstybė, taikydama vieną ar kelias konkrečias priemones, kurias ji oficialiai kontroliuoja, užtikrina tokį fitosanitarinės apsaugos lygį, kuris yra lygiavertis specialiems reikalavimams, susijusiems su atitinkamų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų iš kitų trečiųjų valstybių įvežimu į Sąjungos teritoriją arba vežimu joje;“;

14) 71 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Fitosanitarinio sertifikato skirsnyje „Papildomas deklarasavimas“ nurodoma, kuris konkretus reikalavimas įvykdytas, kai atitinkamu įgyvendinimo aktu, priimtu pagal 28 straipsnio 1 ir 2 dalis, 30 straipsnio 1 ir 3 dalis, 37 straipsnio 4 dalį, 41 straipsnio 2 ir 3 dalis ir 54 straipsnio 2 ir 3 dalis, leidžiama pasirinkti iš kelių skirtingų su tokiais reikalavimais susijusių galimybių. Nurodant tą informaciją pateikiama visa atitinkamo reikalavimo formuluotė. Vienos ar daugiau kategorijų sodinti skirtų augalų atveju, kaip nurodyta 37 straipsnio 7 dalyje, kiek tai susiję su Sąjungos reguliuojamais nekarantiniais kenkėjais, toje informacijoje pateikiama visa atitinkamai kategorijai taikytinos galimybės formuluotė.“;

15) 81 straipsnis papildomas šia dalimi:

„3. Komisija gali įgyvendinimo aktais nustatyti atvejus, kai šio straipsnio 1 dalies a punktas netaikomas tam tikriems augalams, augaliniams produktams ar kitiems objektams, platinamiems prekybos pagal nuotolinės prekybos sutartis priemonėmis. Tais įgyvendinimo aktais gali būti nustatytos jų taikymo sąlygos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 107 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

16) 88 straipsnis papildomas šiomis pastraipomis:

„Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti nuostatas, kuriomis:

- a) nustatomi augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai, kurie, nukrypstant nuo pirmos pastraipos, gali būti vežami Sąjungoje su augalo pasu, susietu su jais kitu būdu nei fiziškai pritvirtinus, dėl jų dydžio, formos ar pakavimo būdo, dėl kurio toks pritvirtinimas yra neįmanomas arba labai sudėtingas, ir
- b) nustatomos taisyklės, kuriomis užtikrinama, kad atitinkamame augalo pase, nors jis ir nepritvirtintas, vis tiek būtų nurodyti atitinkami augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 107 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

17) 94 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Nukrypstant nuo 1 dalies pirmos pastraipos, valstybės narės gali nuspręsti atitinkamo augalo, augalinio produkto ar kito objekto įvežimo į Sąjungos teritoriją punkte fitosanitarinį sertifikatą pakeisti:

- a) fitosanitarinio sertifikato originalo patvirtinta kopija; tą kopiją išduoda kompetentinga institucija ir ji pridedama vežant atitinkamą augalą, augalinį produktą ar kitą objektą tik iki vietos, kurioje išduodamas augalo pasas, arba

- b) 103 straipsnyje nurodytoje elektroninėje pranešimo sistemoje saugoma informacija, su sąlyga, kad elektroninis fitosanitarinis sertifikatas arba fitosanitarinio sertifikato skaitmeninė kopija yra prieinami toje sistemoje ir kompetentingų institucijų prašymu pateikiami vežant atitinkamą augalą, augalinį produktą ar kitą objektą iki vietos, kurioje išduodamas augalo pasas.“;

- 18) 99 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Komisijai pagal 105 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant elementus, nurodytinus oficialiuose patvirtinimuose, išduodamuose augalams, augaliniams produktams arba kitiems objektams, išskyrus medinę pakavimo medžiagą, siekiant įrodyti, kad įgyvendintos pagal 28 straipsnio 1 arba 2 dalį, 30 straipsnio 1 arba 3 dalį, 41 straipsnio 2 arba 3 dalį, 44 straipsnį arba 54 straipsnio 2 arba 3 dalį priimtos priemonės.“;

- 19) 103 straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Komisija sukuria elektroninę pranešimo sistemą, kuria valstybės narės teikia pranešimus ir ataskaitas.“;

- 20) 104 straipsnio pirmos pastraipos įžanginė dalis pakeičiama taip:

„Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos konkrečios taisyklės, susijusios su 9 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 11 straipsnyje, 17 straipsnio 3 dalyje, 18 straipsnio 6 dalyje, 19 straipsnio 2 ir 8 dalyse, 28 straipsnio 7 dalyje, 29 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje, 30 straipsnio 8 dalyje, 33 straipsnio 1 dalyje, 37 straipsnio 10 dalyje, 40 straipsnio 4 dalyje, 41 straipsnio 4 dalyje, 46 straipsnio 4 dalyje, 49 straipsnio 6 dalyje, 53 straipsnio 4 dalyje, 54 straipsnio 4 dalyje, 60 straipsnio 2 dalyje, 77 straipsnio 2 dalyje ir 95 straipsnio 5 dalyje nurodytų pranešimų teikimu. Tos taisyklės susijusios su vienu ar daugiau iš šių elementų.“;

- 21) 105 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 2 dalis papildoma šia pastraipa:

„42 straipsnio 1a dalyje ir 42a straipsnio 3 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2025 m. sausio 5 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiais iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.“;

- b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 6 straipsnio 2 dalyje, 7 straipsnyje, 8 straipsnio 5 dalyje, 19 straipsnio 7 dalyje, 21 straipsnyje, 32 straipsnio 5 dalyje, 34 straipsnio 1 dalyje, 38 straipsnyje, 42 straipsnio 1a dalyje, 42a straipsnio 3 dalyje, 43 straipsnio 2 dalyje, 46 straipsnio 2 dalyje, 48 straipsnio 5 dalyje, 51 straipsnyje, 65 straipsnio 4 dalyje, 71 straipsnio 4 dalyje, 76 straipsnio 4 dalyje, 81 straipsnio 2 dalyje, 83 straipsnio 6 dalyje, 87 straipsnio 4 dalyje, 89 straipsnio 2 dalyje, 96 straipsnio 2 dalyje, 98 straipsnio 1 dalyje, 99 straipsnio 1 dalyje, 100 straipsnio 4 dalyje, 101 straipsnio 5 dalyje ir 102 straipsnio 6 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.“;

- c) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Pagal 6 straipsnio 2 dalį, 7 straipsnį, 8 straipsnio 5 dalį, 19 straipsnio 7 dalį, 21 straipsnį, 32 straipsnio 5 dalį, 34 straipsnio 1 dalį, 38 straipsnį, 42 straipsnio 1a dalį, 42a straipsnio 3 dalį, 43 straipsnio 2 dalį, 46 straipsnio 2 dalį, 48 straipsnio 5 dalį, 51 straipsnį, 65 straipsnio 4 dalį, 71 straipsnio 4 dalį, 76 straipsnio 4 dalį, 81 straipsnio 2 dalį, 83 straipsnio 6 dalį, 87 straipsnio 4 dalį, 89 straipsnio 2 dalį, 96 straipsnio 2 dalį, 98 straipsnio 1 dalį, 99 straipsnio 1 dalį, 100 straipsnio 4 dalį, 101 straipsnio 5 dalį ir 102 straipsnio 6 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.“

2 straipsnis

Reglamento (ES) 2017/625 dalinis pakeitimas

Reglamento (ES) 2017/625 66 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„5a. Augalams, augaliniams produktams ar kitiems objektams, kuriems taikomos 1 straipsnio 2 dalies g punkte nurodytos priemonės ir kurie įvežami į Sąjungą kaip keleivių asmeninio bagažo dalis arba naudojantis pašto paslaugomis ir yra skirti asmeniniam vartojimui ar naudojimui, šio straipsnio 5 dalyje nustatyta pareiga pranešti netaikoma, jei reikalavimų nesilaikymas yra susijęs su fitosanitarinio sertifikato ar kito oficialaus patvirtinimo, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2016/2031 99 straipsnio 1 dalyje, nebuvimu.

Kompetentingos institucijos registruoja tuos reikalavimų nesilaikymo atvejus ir kasmet pateikia Komisijai ir kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms ataskaitą, į kurią įtraukia tų registruotų atvejų santrauką.

Ta ataskaita pateikiama per IMSOC.“

3 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

1 straipsnio 14 punktą taikomas nuo 2026 m. liepos 6 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2024 m. lapkričio 27 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkė

R. METSOLA

Tarybos vardu

Pirmininkas

BÓKA J.